Forsvars- og Garnisonsmuseum
AALBORG
MUSEUM

Museet åbnede sine udstillinger d. 22. juni 2002. Museet er en selvejende institution, som ikke modtager offentlig støtte bortset fra, at Aalborg Kommune stiller hangaren lejefrit til rådighed. Museet betaler alle driftsudgifter.
Der er 5.000 m2 indendørs og 5.000 m2 udendørs udstillinger.

Museets historie
Kæmpehangar fra 2. Verdenskrig er rammen om det danske totalforsvars historie.

I Danmarks største garnisonsby findes det eneste museum, som viser udstillinger fra alle grene af det danske totalforsvar. Museet har desuden omfattende udstillinger om besættelsestiden 1940 – 1945.

Aalborg Forsvars- og Garnisonsmuseum viser mange spændende udstillinger om den store udvikling, som er sket inden for Hæren, Flyvevåbnet, Hjemmeværnet, Politiet og Redningsberedskabet (tidligere Civilforsvaret) med vægten på tiden efter den 2. Verdenskrig.

Endvidere findes på museet meget omfattende udstillinger om besættelsestiden i Danmark 1940 – 1945 samt om Aalborg som den vigtigste garnisonsby i Danmark gennem mange år.

Museet har til huse i en militærhistorisk interessant bygning i Aalborgs vestlige del – en kæmpehangar med sidebygninger, som tyskerne lod opføre på den vandflyveplads, de etablerede i Aalborg i 1940 – i sig selv en interessant oplevelse. Der er i de over ca. 10000 m2 udstillinger lagt vægt på, at gæsterne skal have mulighed for at komme tæt på og berøre de udstillede genstande. For børnene er der masser af muligheder for at prøve mange ting og udforske det indre af f.eks. pansrede køretøjer og jagerfly.

Bunkerens historie
På museets område ligger den tyske kommandobunker, som blev anvendt som føringshovedkvarter ved angreb mod vandflyvepladsen.

Bunkeren er på 14 x 28 meter med 10 rum. Nogle af rummene er indrettet som under 2. Verdenskrig.

Der er adgang til at besøge bunkeren.

Hangarens historie
Hvorfor ligger der en hangar på et sted, hvor der ikke findes startbaner?

Den 12. april 1940 – blot tre dage efter den tyske besættelse af Danmark – landede de første tyske vandflyvere på Limfjorden i Aalborgs vestlige udkant. Tyskerne beslaglagde området omkring Skydebanevej mellem Vestre Fjordvej, Annebergvej og Cementfabrikken Norden. Dermed mistede aalborgenserne adgang til friluftsbadet, væddeløbsbanen og dyrskuepladsen.

Allerede i midten af august samme år var en fuldstændig operationsklar vandflyveplads etableret, men ikke med alle de faste faciliteter. Udbygningen af flyvepladsen fortsatte gennem hele krigen med bunkers, feltbefæstede stillinger, løbegrave og pigtrådsspærringer.

Den godt 300 m lange bro, hvor vandflyverne lå fortøjet klar til indsats, strakte sig vest på fra betonarealet, hvor nu færgelejet for færgen til Egholm findes. Vandflyverne brugte således Limfjorden som start- og landingsbane. En stor kran, hvis fundamenter stadig kan ses, løftede flyverne ud af vandet, når de skulle op til hangaren for at blive repareret eller vedligeholdt.

Efter krigen blev hangaren en del af den flygtningelejr, som blev etableret i området ved væddeløbsbanen, og som eksisterede indtil 1947. I tiden fra 1950 til 2001 benyttede Civilforsvaret – nu Redningsberedskabet – hangaren og flere af vandflyvepladsens andre bygninger som depot og værksteder.

Da Redningsberedskabet i 2001 ikke længere havde behov for hangaren, overtog en initiativgruppe fra Garnisonshistorisk Selskab 1. august hangaren med henblik på at oprette Aalborg Forsvars- og Garnisonsmuseum.

Museet kunne åbne d. 22. juni 2002 som en selvejende institution og som en af Aalborgs spændende attraktioner.

Museumsplan

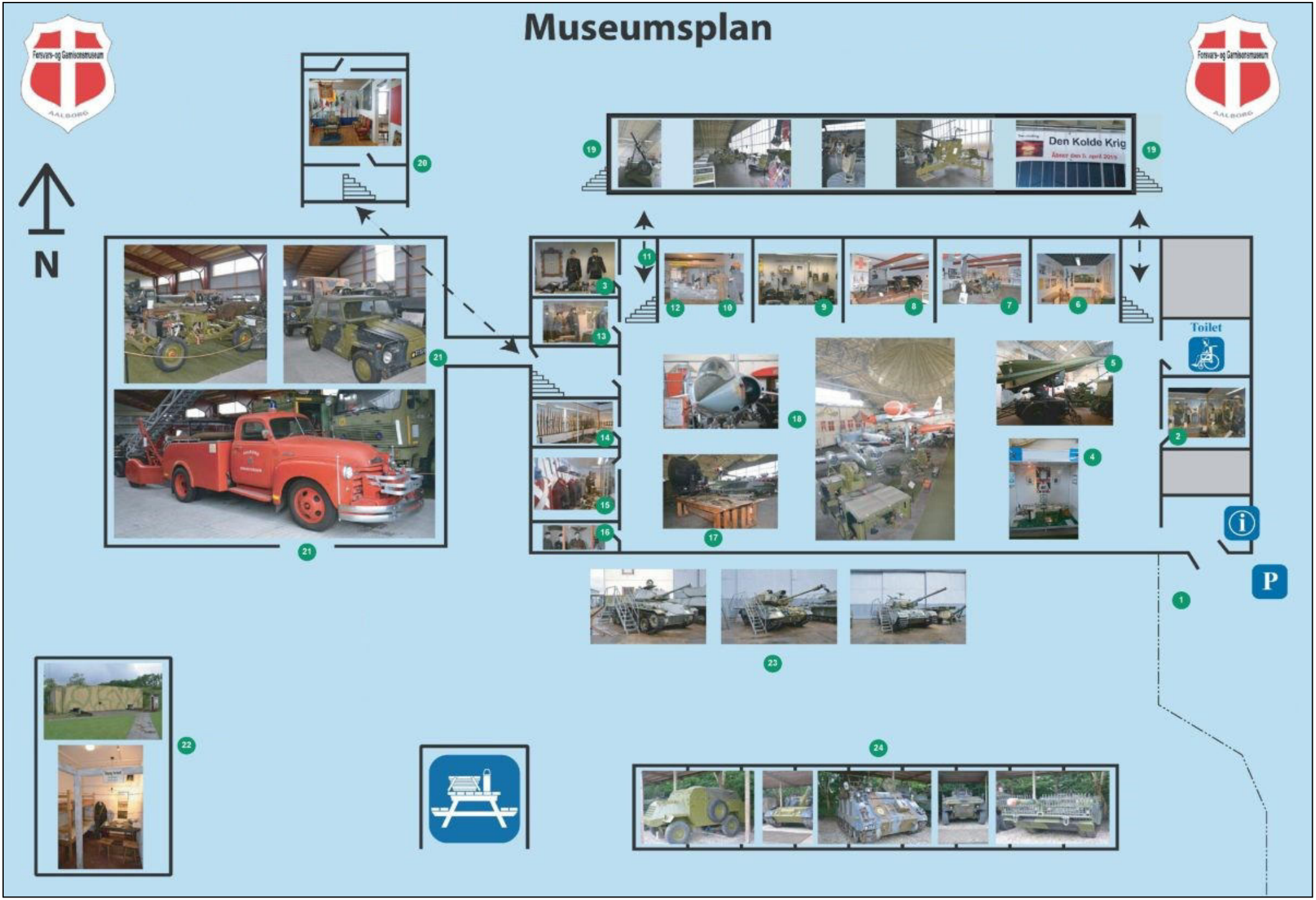

Museumsplan

1 Hangaren var en del af den vandflyveplads, som blev etableret af tyskerne her på stedet umiddelbart efter besættelsen d. 9 april, 1940. Lige inden for i hangaren står en række motorcykler, hvoraf den længst til venstre er den ældste. Det er en dansk Nimbus del 1936 med en dansk Madsen 20 mm maskinkanon i sidevognsaffutage. Dette våbensystem var det mest effektive på dansk side under kampene i Sønderjylland d. 9 april, 1940.

2 Udstillingen viser udrustning og uniformer fra en række lande under 2. Verdenskrig.

3 I politiets udstillingslokale findes gamle politiuniformer, politiskilte og våben anvendt af politiet under og efter krigen. Den. 19. september 1944 overfaldt og internerede tyskerne det danske politi.

4 Lige uden for i hangaren findes udstillingen om det fatale angreb 13. august 1940 mod tyskernes flyveplads Aalborg West. 11 britiske Blenheim bombefly blev skudt ned den dag af tyske jagere og luftværn.

5 Museet udstiller rigtig meget luftværnsartilleri. HAWK luftværnsraketterne udgjorde Danmarks langtrækkende luftværn, mens det udstillede L40 luftværnssystem var nærluftforsvaret ved flyvestationer m.m.

6 I det første rum under udstillingsdækket findes udstillingen om besættelsestiden i Danmark.

7 Udstillingen fortæller om flyvning under 2. Verdenskrig over dansk territorium.

8 Krigen i 1864 i tekst, kort og billeder. Ambulance og lægevogn fra den tid og behandlingen af sårede i 1864.

9 I det fjerde rum under udstillingsdækket vises materiel og udrustning fra Flyvevåbnet, herunder brand- og redningsudstyr. I samme rum findes også museets udstilling af signalmateriel.

10 I det sidste rum under dækket findes materiel fra Civilforsvaret, samt et eksempel på et forstærket rum, som det blev anbefalet at indrette i kælderen i 1950'erne.

Museumsplan

11 Under trappen findes en udstilling om de militære tambourkorps, som har været oprettet ved myndighederne i Aalborg.

12 En historisk udstilling om det civile forsvars udvikling fra før 2. Verdenskrig og til nutiden.

13 En historisk udstilling om udviklingen inden for Hjemmeværnet siden oprettelsen efter 2. Verdenskrig.

14 Udstillingen indeholder museets våbenudstilling. Udstillingen om Dansk Industrisyndikats våbenproduktion fra ca. 1900 til 1960 er den mest omfattende, der findes.

15 I hærens udstillingslokale vises samtlige de typer af feltuniformer, som har været anvendt af den danske hær siden 1842. En lille udstilling om den tidlige udvikling af Jægerkorpset siden oprettelsen af 1962.

16 Lige uden for, findes først en udstilling af landminetyper og næst efter den historiske udstilling om det danske flyvevåben.

17 Gå en tur mellem de forskellige jagerfly, som museet udstiller. De har alle været stationeret pa Flyvestation Aalborg og er i den originale bemaling.

18 Tag en tur op over udstillingsdækket via den østlige trappe. Først kommer særudstillingen om Den Kolde Krig 1945 – 1989 og herefter findes et antal luftværnskanoner af forskellig type, hvoraf de ældste stammer fra tiden før 2. Verdenskrig. I den vestlige ende findes en omfattende udstilling af morterer.

19 Garnisonsudstillingen findes på 1. sal og omfatter gallauniformer og en historisk udstilling om Aalborg som landets største garnisonsby gennem mange år. I de to inderste rum findes udstillinger om de to regimenter af kamptropperne, som efter krigen har været i Aalborg. På den anden side er en særudstilling om Besættelsen og Befrielsen i Aalborg.

20 I den vestlige udstillingshal er hovedparten af museets hjulkøretøjer udstillet. Der er gamle hestekøretøjer, lastvogne fra 2. Verdenskrig samt nyere køretøjer. Endvidere findes en flot samling af brandkøretøjer fra Redningsberedskabet og fra Flyvevåbnet.

Museumsplan

21 I bunkeren er der udstilling om flyvepladserne i Aalborg og Flygtningelejrene i Aalborg fra 1945

22 De demilitariserede panserkøretøjer er permanent ødelagt. De er åbne og man må gerne kravle ind i køretøjerne.

23 Under det store halvtag findes museets øvrige pansrede køretøjer. De er alle intakte og flere af dem kan stadig køre. Derfor er kørerrummene ikke tilgængelige, men nogle af køretøjerne er delvis tilgængelige. Under den vestlige del af halvtaget findes en omfattende udstilling af dansk artilleri siden krigen.

24 Der kan siges rigtig meget mere om museets udstillinger, men det kan man selv læse sig til, da der overalt er omfattende skiltning i udstillingerne på dansk, tysk og engelsk.

DT-289
KR-A
504

DT-289
AL-E
504

R-851

Nimbus motorcykel med sidevogn og let maskingevær M/48 (Madsen) i sidevognsaffutage.
Produceret i Danmark af firmaet Fisker og Nielsen, København

Da nazisterne tidligt om morgenen 9. april 1940 overskred den dansk/tyske grænsen, blev de mødt af dette frygtindgydende våben.
De danske soldater og deres våben var tyskerne underlegne og flere danske soldater mistede desværre livet denne morgen